

Obsah

Úvod	7

I. *Idyla a drama první mladosti.*

1. <i>Dětství.</i> (Rodiště. - První dojmy. - Škola obecná a střední. - Učitelé, profesori a spolužáci. - Chlapecká četba. - První citová vzrušení. - Počátky literárního tvoření.)	19
2. <i>První láska.</i> (Výlet do Merklína. - Láska k Jenny Šimánkové. - Milostná lyrika. - Zklamání. - Sarkasmus a realismus v Arbesově tvorbě.)	57
3. <i>Dozrání.</i> (Obrození českého života v letech šedesátých. Arbesovo probuzení ideové. - Společenský ruch na Smíchově. - Arbesova činnost. - Jeho přátelé. - První publikované práce. - Iluze velkých cílů a tvrdé hledání existence. - Nová láska a sňatek.)	80

II. *Kořeny literární tvorby.*

1. <i>Fantastika.</i> (Literární atmosféra Arbesovy doby. - Vývoj a formy fantastiky v literatuře světové. - Román hrůzy a román loupežnický. - <i>E. T. A. Hoffmann</i> a <i>E. A. Poe</i> . - Román kriminální a detektivní. - Román dobrodružný a utopistický. - Representanti literární fantastiky v Čechách: <i>Meissner</i> , <i>Spiess</i> , <i>Kramérius</i> . - Vliv chlapecké četby na počátky Arbesova tvoření. - Jeho fantasticko-romantické prvotiny.)	111
2. <i>Realismus.</i> (Realismus v evropské literatuře a jeho pronikání do Čech. - Prostřednická úloha družiny Májové. - První Arbesovy „obrazy ze života“. - Spojení	

realismu a fantastiky pod vlivem *Poeovým*. - Vznik formy „romaneta“. - „Elegie o černých očích“. - „Dábel na skřipci“.) 143

III. Doba mladých zápasů.

1. *Oposičním žurnalistou*. (První místa redaktorská. - „Vesna Kutnohorská“. - V redakci „Národních listů“. - Barákova „Svoboda“ a „Obrana“. - Vyšetřování a soudy. - Vězení v České Lípě. - Redakční práce po návratu z vazby. - Tvorba umělecká. - Život rodinný.) 167
2. *Zrození romaneta*. (Obnovení „Lumíra“. - „Svatý Xaverius“ a „Sivooký démon“. - Vyvrcholení Arbesovy fantastiky. - „Zázračná Madona“ a „Ukřižovaná“. Vědecké utopie v literatuře. - „Newtonův mozek“. - Literární feuilletony. - První črty realistické.) 202

IV. Léta práce a zklamání.

1. *Kandidátem existence*. (Výpověď z „Národních listů“. - V redakci „Politik“. - Dramaturgická činnost v Prozatímním divadle. - „Šotek“. - Ostatní práce redaktorská. - Hořkost životního zklamání. - Neúspěch tvorby románové a dramatické. - Mahabhárata. - Život soukromý a činnost spolková.) 225
2. *Od „Moderních upírů“ k „Andělu míru“*. (Obrat k realismu. - Pronikání realismu a naturalismu v evropské literatuře. - Boj o *Zolu*. - Přejít od fantastického romaneta k románu sociálnímu. - „Kandidáti existence“ a „Moderní upíři“. - Zlomky románového cyklu. - Důležitá témata v literárních studiích i beletrii. - Návrat k romanetu a fantastice. - Román-feuilleton. - „Anděl míru“.) 266

V. Podvečer života.

(Oslabení činnosti beletristické. - „Poslední dnové lidstva“. - Boj s hr. *Thunem*. - Črty vzpomínkové: *Sabina* a *Skrejšovský*. - Články literární a divadelní. - „Vymírající hřbitov“. - Způsob života. - „U zlatého litru“. - Poslední léta. - Smrt a pohřeb.) 313

VI. Životní dílo.

1. <i>Romaneto.</i> (Vývoj umělecké prózy v evropské literatuře. - Román a novela. - Próza českého obrození. - Hledání nových forem v generaci Májové. - Arbesovo romaneto. - Jeho název a charakteristické rysy. - Vztah k formě románu a novely.)	345
2. <i>Formální prvky Arbesovy prózy.</i> (Ústřední motiv. - Titul. - Konstrukce. - Tajemství. - Postava dvojníka. - Jednající postavy. - Jejich fysiognomika a psychika. - Utkvělá myšlenka. - Sny. - Fabule. - Erotika. - Popisy a líčení. - Jazyk: epitheta-hyberbolika-zdrobněliny-grotesknost-novotvary-obraty.)	363
3. <i>Ostatní formy díla.</i> (Verše. - Humor a satira. - Dramata. - Studie literární a divadelní. - Publicistika.)	399
Rejstříky	411